

רשומות

ספר החוקים

23 בפברואר 2025

3375

כ"ה בשבט התשפ"ה

עמוד

חוק להסדרה של הצבת כוורות, האבקה וייצור דבש, התשפ"ה-2025 316

תיקונים עקיפים:

חוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985 – מס' 32

חוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992 – מס' 21

חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000 – מס' 149

חוק להסדרה של הצבת כוורות, האבקה וייצור דבש, התשפ"ה-2025*

פרק א': מטרה והגדרות

מטרות החוק

1. מטרתו של חוק זה הן להסדיר את אלה:

- (1) הצבת כוורות מאוכלסות לשם הבטחת אספקה של שירותי האבקה סדירים בהיקף הדרוש לצורכי החקלאות וביטחון המזון, לשם הבטחת האבקה רציפה לצמחי בר ולשם הגנה על דבורים כערך טבע, והכול בהתחשב בצורך לשמור על המגוון הביולוגי, וכדי לחזק את החקלאות, ההתיישבות החקלאית ופיתוח הכפר;
- (2) הפיקוח על הזנת דבורים ועל הפקת דבש בכוורות מאוכלסות ורדייתו, לשם אספקת דבש איכותי לציבור.

הגדרות

2. בחוק זה –

- "בעל היתר" – מי שקיבל היתר;
- "גן לאומי" ו"שמורת טבע" – כהגדרתם בחוק גנים לאומיים;
- "דבוראי" – אדם העוסק בגידול דבורים;
- "דבורה" – דבורה ממין כמפורט בתוספת הראשונה;
- "דבש" – חומר טבעי ומתוק, המיוצר על ידי דבורים מצוף פרחים או מחומרים המופרשים מחלקי צמח אחרים שלא עובדו;
- "היתר" – היתר להצבת כוורות מאוכלסות לפי סימן ג' לפרק ד';
- "הוועדה", "ועדת ההיתרים" – הוועדה שמונתה לעניין קביעת נקודות הצבה ומתן היתרים לפי סעיף 12;
- "ועדת הכלכלה" – ועדת הכלכלה של הכנסת;
- "חוק גנים לאומיים" – חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998¹;
- "חוק החברות" – חוק החברות, התשנ"ט-1999²;
- "חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז-1977³;
- "חוק התכנון והבנייה" – חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965⁴;
- "כוורת" – ארגו או כלי קיבול אחר המשמש לגידול דבורים;
- "כוורת מאוכלסת" – כוורת שחיה בה משפחה של דבורים;
- "המועצה", "המועצה להאבקה ודבש" – חברה לתועלת הציבור ששמה המועצה להאבקה ודבש;
- "מחזיק" – מי שרשות מקרקעי ישראל נתנה לו הרשאה להחזיק במקרקעי ציבור;
- "מנהל רשות הטבע והגנים" – המנהל כמשמעותו בסעיף 19 לחוק גנים לאומיים;
- "מסמכי היסוד" – תזכיר ההתאגדות ותקנון ההתאגדות של המועצה להאבקה ודבש;

* התקבל בכנסת ביום י"ט בשבט התשפ"ה (17 בפברואר 2025); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 1622, מיום כ"ד באייר התשפ"ג (15 במאי 2023), עמ' 1042.

¹ ס"ח התשנ"ח, עמ' 202.

² ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁴ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.

"מספר דבוראי" – מספר הדבוראי כפי שקבעה ועדת ההיתרים בהיתר, לפי סעיף 24(א);
 "מקרקעי ציבור" – מקרקעי ישראל כמשמעותם בחוק-יסוד: מקרקעי ישראל⁵, ומקרקעין של רשות מקומית, למעט מקום המשמש למגורים והחצר הצמודה למקום המגורים;

"המשרד" – משרד החקלאות וביטחון המזון;

"נקודת הצבה" – מיקום להצבת כוורות מאוכלסות שקבעה ועדת ההיתרים לפי סימן ב' לפרק ד';

"צמח תרבות" – צמח כמפורט בטור א' בתוספת השנייה שנזרע או נשתל בידי אדם;

"קנס מינהלי" – קנס שהוטל לפי חוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985⁶;

"רשות מקרקעי ישראל" – כמשמעותה בחוק רשות מקרקעי ישראל, התש"ך-1960⁷;

"שטח ביטחוני" – כל אחד מאלה:

(1) מיתקן ביטחוני כהגדרתו בסעיף 159 לחוק התכנון והבנייה;

(2) שטח סגור כמשמעותו בתקנה 125 לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945⁸;

"שירותי האבקה" – שירותי האבקה של צמחי תרבות בשטח גידול חקלאי באמצעות דבורים;

"השר" – שר החקלאות וביטחון המזון.

פרק ב': הסדרת הצבה של כוורות מאוכלסות

סימן א': הצבת כוורות מאוכלסות במקרקעי ציבור

(א) לא יציב אדם כוורת מאוכלסת במקרקעי ציבור, באופן שבו יש לדבורים גישה לאוויר הפתוח, אלא בהיתר מאת ועדת ההיתרים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהיתר, ובכלל זה לנקודת ההצבה ולמספר הכוורות המאוכלסות הנקוב בו.

(ב) לעניין חוק זה יראו כהצבה גם השארה של כוורת מאוכלסת במקום שבו הוצבה במקרקעי ציבור.

(א) על אף האמור בסעיף 3, הצבת כוורות מאוכלסות במקרקעי ציבור לשם מתן שירותי האבקה אינה טעונה היתר מאת ועדת ההיתרים, ובלבד שמתקיימים כל אלה ובכפוף להוראות סעיף קטן (ג):

(1) מציב הכוורת הוא מי שניתן לו מספר דבוראי לפי היתר בתוקף;

(2) ההצבה היא בשטח גידול של צמח תרבות מסוג מסוים;

(3) ההצבה היא בחודשים המנויים בטור ב' בתוספת השנייה או בתקופה נוספת שאישרה ועדת ההיתרים לפי סעיף קטן (ב);

(4) מספר הכוורות המוצבות אינו עולה על המספר הקבוע בטור ג' בתוספת השנייה לכל דונם גידול;

(5) מספר הכוורות המוצבות לשם מתן שירותי האבקה אינו עולה על מספר הכוורות הכולל שהדבוראי רשאי להציב לפי היתר;

3. איסור הצבת כוורות מאוכלסות במקרקעי ציבור בלא היתר

4. הצבת כוורות מאוכלסות לשם מתן שירותי האבקה

⁵ ס"ח התש"ך, עמ' 56.

⁶ ס"ח התשמ"ו, עמ' 31.

⁷ ס"ח התש"ך, עמ' 57.

⁸ ע"ר 1945, תוס' 2, עמ' (ע) 855, (א) 1055.

(6) ניתנה הסכמה בכתב של המחזיק להצבה.

(ב) לבקשת דבוראי, ועדת ההיתרים רשאית להאריך לגבי את התקופה הקבועה בטור ב' בתוספת השנייה, משיקולים של צורכי האבקה ובהתחשב במועדי הפריחה של סוג צמח התרבות באותה עונת גידול; אישור כאמור יינתן מראש, בהחלטה מנומקת ובכתב ויהיה תקף לעונת גידול אחת בלבד.

(ג) לא יציב דבוראי כוורות כאמור בסעיף קטן (א), אלא אם כן דיווח לוועדת ההיתרים על הצבתו, לא יאוחר מ־24 שעות לפני מועד הצבת הכוורות, בטופס מקוון שפרסמה הוועדה באתר האינטרנט של המשרד או באופן אחר שיקבע השר בצו; הדיווח יכולול את מספר הדבוראי, נקודות ההצבה שמהן יועברו הכוורות, המקום שאליו יועברו הכוורות לשם מתן שירותי האבקה ומספר הכוורות שיוצבו.

5. (א) אין בכוחו של היתר להקנות זכות כלשהי במקרקעין או לגרוע מכל זכות לפי כל דין במקרקעין.

(ב) הצבת כוורות מאוכלסות בהתאם להיתר או לשם מתן שירותי האבקה לפי חוק זה, בקרקע חקלאית כהגדרתה בחוק ההתיישבות החקלאית (סייגים לשימוש בקרקע חקלאית ובמיים), התשכ"ז-1967⁹, לא תיחשב שימוש חורג כהגדרתו בחוק האמור.

כוחו של היתר לעניין זכויות במקרקעין ולעניין חוק ההתיישבות החקלאית

סימן ב': הצבת כוורות מאוכלסות במקרקעין שאינם מקרקעי ציבור

(א) לא יציב אדם כוורת מאוכלסת במקרקעין שאינם מקרקעי ציבור, באופן שבו יש לדבורים גישה לאוויר הפתוח, אלא בהתאם להוראות שנקבעו לפי סעיף 51(ב)(4) ו־5).

(ב) כל עוד לא הותקנו תקנות לפי סעיף 51(ב)(4), רשאי אדם להציב כוורת מאוכלסת במקרקעין שאינם מקרקעי ציבור, ובלבד שלא יציב יותר משתי כוורות במקרקעין שבבעלותו, ואם המקרקעין האמורים הם בשטח של גן לאומי או שמורת טבע – נדרש גם אישור של מנהל רשות הטבע והגנים או של מי שהוא הסמיך לעניין זה.

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו־ב), על הצבת כוורות מאוכלסות לשם מתן שירותי האבקה במקרקעין שאינם מקרקעי ציבור יחולו הוראות סעיף 4.

6. הצבת כוורות מאוכלסות במקרקעין שאינם מקרקעי ציבור

פרק ג': הוראות לעניין טיפול בכוורות מאוכלסות

(א) בעל היתר או מי מטעמו רשאי להיכנס למקרקעין שלגביהם ניתן ההיתר כדי לעשות כל פעולה הדרושה לשם הצבת הכוורות, טיפול בכוורות המאוכלסות שהציב ותחזוקתן.

(ב) בעל היתר או מי מטעמו שנכנס למקרקעין שלגביהם ניתן ההיתר, יימנע ככל האפשר מגרימת נזק, ויחזיר את המקרקעין, בהקדם האפשרי, למצב שבו היו אלמלא ביצע את הפעולות כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), בעל היתר לא ייכנס לכל אלה:

(1) שטח ביטחוני שהוא מיתקן ביטחוני כהגדרתו בסעיף 159 לחוק התכנון והבנייה – אלא אם כן קיבל אישור ממפקד המיתקן;

(2) שטח ביטחוני שהוא שטח סגור כמשמעותו בתקנה 125 לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945 – אלא אם כן קיבל אישור מהמפקד הצבאי כהגדרתו בתקנות האמורות, או ממי שהוא הסמיך לעניין זה;

(3) מקרקעין המוחזקים בידי משטרת ישראל או שירות בתי הסוהר – אלא אם כן קיבל אישור מהקצין האחראי על המקום, או ממי שהוא הסמיך לעניין זה.

7. טיפול בכוורות מאוכלסות

⁹ ס"ח התשכ"ז, עמ' 108.

- פיצויים בעד נזק 8. (א) נגרם נזק ישיר למקרקעין שלגביהם ניתן היתר, כתוצאה מביצוע פעולות לפי ההיתר בידי בעל ההיתר או מי מטעמו, יתקן בעל ההיתר על חשבונו את הנזק או ישלם לפי דרישת הניזוק פיצויים בשל הנזק שנגרם, והכול בהקדם האפשרי.
- (ב) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מזכויותיו של הניזוק לפי כל דין.
- סימון כוורות מאוכלסות 9. בעל היתר לא יציב כוורות מאוכלסות אלא אם כן הן מסומנות במספר הדבוראי, בספרות גדולות וברורות הניתנות לקריאה בקלות או בדרך אחרת שקבע השר לפי סעיף 51(ב)(5) ושתאפשר זיהוי של המספר האמור.
- הזנת דבורים 10. (א) לא יזין אדם דבורים בכוורת או בסמוך לכוורת, למעט במים, בתקופת אגירת הדבש; לעניין זה, "תקופת אגירת דבש" – תקופה שבה הכוורת כוללת לפחות קומת חלות אחת נוספת על קומת הקן.
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) –
- (1) עובד המשרד, בעל ידע בגידול דבורים, שהשר מינה לעניין סעיף זה בהודעה שתפורסם ברשומות, רשאי לאשר לדבוראי מסוים, בהחלטה מנומקת בכתב, להזין דבורים בתקופת אגירת הדבש, ולקבוע תנאים לאותו אישור, אם מצא כי תזונת הדבורים מצוץ בלבד אינה מספיקה לצורכי הדבורים;
- (2) נוסף על הוראות פסקה (1), השר רשאי לקבוע בתקנות מקרים שבהם תותר הזנת דבורים בתקופת אגירת הדבש, בהתאם לתנאים כפי שיקבע; כל עוד לא נקבעו תקנות כאמור, רשאי אדם להזין דבורים בתקופת אגירת הדבש בהתקיים אחד מהתנאים הקבועים בתוספת השלישית.
- לא יוסיף אדם חומר כלשהו לדבש לפני רדייתו או במהלכה. 11. איסור הוספת חומרים לדבש לפני רדייה או במהלכה

פרק ד': ועדת ההיתרים

סימן א': מינוי ועדת ההיתרים וסדרי עבודתה

- מינוי ועדת ההיתרים 12. (א) השר ימנה ועדה לעניין קביעת נקודות הצבה ומתן היתרים שתפעל במסגרת המשרד, ואלה חבריה:
- (1) שני עובדי המשרד, שאחד מהם לפחות בעל ידע מקצועי בתחום גידול דבורים, ובאין עובד כאמור – עובד בעל ידע מקצועי בתחום גידול בעלי חיים; השר ימנה אחד מהם ליושב ראש;
- (2) נציג ציבור שהוא איש סגל אקדמי בכיר במוסד להשכלה גבוהה כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958¹⁰, או מי שהיה איש סגל כאמור, והוא בעל השכלה באחד או יותר מהתחומים האלה: חקלאות, כלכלה, סביבה או מדעי החיים, ובלבד שאינו עובד המועצה להאבקה ודבש או ממלא תפקיד בה.
- (ב) (1) השר רשאי להחליט כי המועצה להאבקה ודבש תספק לוועדת ההיתרים את השירותים הנדרשים לפעילותה של הוועדה, כולם או חלקם; ואולם, בכל הנוגע לפעילות ועדת ההיתרים, יפעלו אותם עובדי המועצה המספקים שירותים לוועדה, לפי הוראות הוועדה ובפיקוחה.
- (2) החלטה כאמור בפסקה (1) תפורסם באתר האינטרנט של המשרד.
- (3) מתן שירותים לוועדת ההיתרים לפי סעיף קטן זה אינו טעון מכרז לפי חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992¹¹.

¹⁰ ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

¹¹ ס"ח התשנ"ב, עמ' 114.

(4) אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מחובות המועצה למסור מידע ודיווחים לשר ולמשרד לפי הוראות חוק זה.

(ג) (1) השר ימנה את המנהל הכללי של המועצה להאבקה ודבש כמשקיף בוועדה, ובאין מנהל כללי מכהן, או אם נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו או שמתקיים לגביו סייג למינוי כחבר ועדה לפי חוק זה – נציג של המועצה, לפי המלצה של מועצת המנהלים של המועצה.

(2) משקיף שמונה לפי פסקה (1) יוזמן לכל ישיבות הוועדה והוא רשאי להשתתף בכל ישיבותיה, אולם אין בהיעדרותו משיבה כדי לפגוע בתוקף פעולותיה של הוועדה או בסמכויותיה.

(3) על משקיף שמונה לפי פסקה (1) יחולו הוראות סעיפים 13, 18, 19 ו-20, בשינויים המחויבים; ואולם על אף האמור בסעיף 18 –

(א) אם הוא עוסק בהצבת כוורות ובייצור דבש הוא רשאי לכהן בתפקידו ולהשתתף בדיוני ועדת ההיתרים ולא יראו אותו כנמצא במצב של ניגוד עניינים בשל כך בלבד, למעט בדיונים הנוגעים במישרין לעניין אישי שלו או של קרובו;

(ב) הוא רשאי להביא בחשבון גם את עניינה של המועצה, ולא יראו אותו כנמצא במצב של ניגוד עניינים בשל כך בלבד.

(ד) התקין השר תקנות לפי סעיף 51(ב)(13) לעניין הכרה בארגון הפועל לקידום עניינים של הדבוראים כארגון יציג, ימנה נציג של ארגון יציג שהוכר כאמור כמשקיף נוסף בוועדה, ויחולו על המשקיף הוראות סעיף קטן (ג)(2) ו-(3).

(ה) הודעה על מינוי חברי הוועדה ומשקיף שמונה לפי סעיף זה תפורסם ברשומות ובאתר האינטרנט של המשרד; באתר כאמור יפורסם גם הרכב הוועדה המכהן.

13. סייג למינוי חבר הוועדה

לא ימונה לחבר הוועדה מי שהורשע בעבירת משמעת או בעבירה פלילית אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כחבר הוועדה, או שהוטל עליו קנס מינהלי בשל עבירה כאמור, או שהוגשו נגדו כתב אישום או קובלנה בעבירה כאמור וטרם ניתן פסק דין סופי בעניינו.

14. תקופת כהונה של נציג ציבור

תקופת כהונתו של נציג ציבור בוועדה תהיה ארבע שנים, והשר רשאי להאריך את כהונתו לתקופת כהונה נוספת של ארבע שנים, ובלבד שלא יכהן יותר משתי תקופות כהונה רצופות; ואולם נציג ציבור בוועדה שתקופת כהונתו תמה יוסיף לכהן עד למינוי נציג ציבור אחר במקומו, ובלבד שהשר יפעל למינוי נציג ציבור אחר במקומו בהתאם להוראות סעיף 12(א) בהקדם האפשרי.

15. הפסקת כהונה של חבר הוועדה או משקיף

(א) חבר ועדת ההיתרים או משקיף בה יחדל לכהן בהתקיים אחד מאלה, ולעניין נציג ציבור – יחדל לכהן כאמור לפני תום תקופת כהונתו:

(1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר;

(2) הוא חדל להיות עובד המשרד, ואם הוא נציג ציבור – הוא התמנה לעובד המדינה או לעובד המועצה, ולעניין משקיף –

(א) אם הוא משקיף מטעם המועצה להאבקה ודבש – הוא חדל לכהן כמנהל הכללי של המועצה, ואם מונה נציג מטעם המועצה במקום המנהל הכללי – המועצה הודיעה לשר כי הנציג אינו מייצג אותה בוועדה;

(ב) אם הוא משקיף מטעם ארגון יציג – הארגון היציג הודיע לשר כי המשקיף אינו מייצג אותו בוועדה.

(ב) התקיימה נסיבה מהנסיבות כמפורט להלן לגבי חבר הוועדה או משקיף, רשאי השר להעבירו מכהונתו, ולעניין נציג ציבור – לפני תום תקופת הכהונה, בסמוך למועד התקיימות הנסיבה, בהודעה בכתב:

(1) נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו;

(2) חדל להתקיים בו תנאי מהתנאים הדרושים למינויו כחבר הוועדה או שמתקיים לגביו סייג מהסייגים למינוי המנויים בסעיף 13;

(3) הוא נעדר בלא סיבה מוצדקת משלוש ישיבות רצופות של הוועדה.

(ג) השר לא יעביר חבר ועדה או משקיף מכהונתו לפי סעיף קטן (ב) אלא לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו לעניין זה.

(ד) הפסיק חבר הוועדה או משקיף לכהן לפי הוראות סעיף זה, יפעל השר, בהתאם להוראות סעיף 12, למינוי אדם אחר במקומו, בהקדם האפשרי.

קיום ועדת ההיתרים, סמכויותיה ותוקף החלטותיה לא ייפגעו בשל הפסקת כהונתו של חבר מחברי הוועדה או משקיף, או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו, ובלבד שמכהנים בה רוב חבריה.

תוקף פעולות
הוועדה

16.

(א) ועדת ההיתרים רשאית לקבוע את סדרי עבודתה ודיוניה, אם לא נקבעו לפי סעיף 51(ב)(11).

סדרי עבודתה
ודיוניה של
הוועדה

17.

(ב) ועדת ההיתרים תפרסם את החלטותיה בצירוף נימוקים באתר האינטרנט של המשרד, ובלבד שלא תפרסם פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998¹², וכן רשאית היא שלא לפרסם פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.

(ג) יושב ראש ועדת ההיתרים ימנה עובד המשרד שיהיה אחראי מטעם ועדת ההיתרים לריכוז הטיפול בפניות ציבור בדבר מתן היתרים וקיום ההוראות לפי חוק זה; פרטי העובד שמונה כאמור, הכוללים את שמו, מען משרדו ופרטי ההתקשרות עימו, יפורסמו באתר האינטרנט של המשרד.

(א) בסעיף זה –

18.

ניגוד עניינים של
חבר הוועדה

"בן משפחה" – בן זוג, הורה, הורה הורה, בן או בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד או דודה וילדיהם, חם, חמות, נכד או נכדה, לרבות קרוב כאמור שהוא שלוב (חורג);

"בעל עניין" – כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968¹³;

"טיפול" – לרבות קבלת החלטה, העלאת נושא לדיון, נוכחות בדיון, השתתפות בדיון או בהצבעה, או עיסוק בנושא מחוץ לדיון;

"ניגוד עניינים", של חבר הוועדה – ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו בוועדה לבין עניין אישי או תפקיד אחר, שלו או של קרובו;

"קרוב", של חבר הוועדה – כל אחד מאלה:

(1) בן משפחה של חבר הוועדה;

(2) אדם שלחבר הוועדה יש עניין במצבו הכלכלי;

(3) תאגיד שחבר הוועדה, בן משפחתו או אדם כאמור בפסקה (2) הם בעלי עניין בו;

¹² ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.

¹³ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

(4) גוף שחבר הוועדה, בן משפחתו או אדם כאמור בפסקה (2) הם מנהלים או עובדים אחראים בו.

(ב) לא ימונה לחבר ועדת ההיתרים ולא יכהן כחבר כאמור מי שבשל כהונתו יימצא, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים אשר ימנע ממנו למלא את עיקר תפקידו בוועדה.

(ג) חבר הוועדה לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא שהטיפול בו יגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים.

(ד) נודע לחבר הוועדה כי הוא עלול להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיפים קטנים (ב) או (ג), יודיע על כך בהקדם האפשרי ליושב ראש הוועדה; היה חבר הוועדה האמור היושב ראש – יודיע על כך לשה.

19. החלת דינים חבר ועדת ההיתרים שאינו עובד המדינה, דינו, בפעולתו כחבר הוועדה, כדין עובד המדינה, לעניין חקוקים אלה ולעניין פעולותיו בוועדה:

(1) חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ס-1979¹⁴;

(2) חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969¹⁵;

(3) חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959¹⁶ – ההוראות הנוגעות לכלל עובדי המדינה;

(4) חוק העונשין – ההוראות הנוגעות לעובדי הציבור;

(5) פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971¹⁷ – ההוראות הנוגעות לתעודת עובד הציבור.

20. סודיות חבר ועדת ההיתרים ישמור בסוד ולא יעביר לאחר כל מידע או מסמך שהגיע אליו תוך כדי מילוי תפקידו או במהלך עבודתו, אלא במידה הנדרשת לביצוע הוראות חוק זה, לגורם המוסמך על פי דין לקבל את המידע או על פי צו בית משפט.

סימן ב': קביעת נקודות הצבה

21. קביעה, שינוי או ביטול של נקודות הצבה (א) ועדת ההיתרים רשאית לקבוע נקודות הצבה במקרקעי ציבור, וכן לקבוע תנאים בעניינן, לשנותן או לבטלן, בהתחשב בין השאר בשיקולים אלה:

(1) מניעת ביקוש יתר לצוף באזור המיועד לקביעת נקודת ההצבה, בשים לב למאפייני הצמחייה באותו אזור, לרבות צמחי בר וגידולים חקלאיים, ולמספר הכוורות המאוכלסות המוצבות בו;

(2) מניעה של הפרעה משמעותית לציבור או של השפעות סביבתיות שליליות משמעותיות בשל הצבת כוורות מאוכלסות באזור המיועד לקביעת נקודת ההצבה;

(3) ההשפעה של הצבת כוורות מאוכלסות על המגוון הביולוגי באזור המיועד לקביעת נקודת ההצבה;

(4) סמיכות נקודת ההצבה המיועדת להיקבע לשטח ביטחוני.

(ב) ועדת ההיתרים לא תקבע נקודת הצבה חדשה ולא תאשר להוסיף יותר מחמש כוורות בנקודת הצבה קיימת, אלא לאחר התייעצות עם עובד המשרד להגנת הסביבה שמינה המנהל הכללי של המשרד להגנת הסביבה לעניין זה; לא העביר העובד האמור התייחסות לפניית הוועדה בכתב בתוך 60 ימים, יראו כאילו קיימה עימו חובת ההתייעצות לפי סעיף קטן זה.

¹⁴ ס"ח התש"ס, עמ' 2.

¹⁵ ס"ח התשכ"ט, עמ' 144.

¹⁶ ס"ח התשי"ט, עמ' 190.

¹⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

(ג) ועדת ההיתרים לא תקבע נקודת הצבה חדשה במקרקעין המפורטים להלן, אלא בהתקיים התנאי הקבוע לצידם:

(1) מקרקעין שהם גן לאומי או שמורת טבע, או מקרקעין שהם בשטח שאושר כגן לאומי או כשמורת טבע בתוכנית מפורטת לפי חוק התכנון והבנייה – ניתן אישור של מנהל רשות הטבע והגנים או של מי שהוא הסמיך לעניין זה;

(2) מקרקעין בניהול קרן קיימת לישראל כמשמעותה בחוק קרן קיימת לישראל, התשי"ד-1953¹⁸ – ניתן אישור של מנהל קרן קיימת לישראל או של מי שהוא הסמיך לעניין זה;

(3) מקרקעין של רשות מקומית – ניתן אישור של ראש הרשות המקומית או של מי שהוא הסמיך לעניין זה;

(4) שטח ביטחוני או מקרקעין, ששר הביטחון, או עובד המדינה או חייל כמשמעותו בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955¹⁹, ששר הביטחון הסמיך לעניין זה, הודיע לוועדת ההיתרים כי יש חשש שתיגרם פגיעה בביטחון המדינה בכניסה אליהם – ניתן אישור של נציג שר הביטחון לפי סעיף 7(א)(3) לחוק התכנון והבנייה בוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה הפועלת בשטח המחוז שבו נמצא האזור המיועד לקביעת נקודת ההצבה (בחוק זה – נציג שר הביטחון בוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה);

(5) מקרקעין המוחזקים בידי משטרת ישראל או שירות בתי הסוהר – ניתן אישור של השר לביטחון לאומי או מי שהוא הסמיך לעניין זה;

(6) מקרקעי ציבור המוחזקים בידי מחזיק – ניתנה למחזיק הזדמנות לטעון את טענותיו בעניין לפני ועדת ההיתרים; טען המחזיק את טענותיו לפני הוועדה, תמסור לו הוועדה את החלטתה המנומקת לעניין קביעת נקודת הצבה במקרקעין האמורים;

(7) מקרקעי ציבור שאינם מקרקעין כאמור בפסקאות (1) עד (6) – ניתן אישור של מנהל רשות מקרקעי ישראל או מי שהוא הסמיך לעניין זה.

(ד) פנתה ועדת ההיתרים בכתב אל מי מהגורמים המנויים בסעיף קטן (ג) או אל המחזיק, והוא לא העביר התייחסות לפניית הוועדה בתוך 60 ימים, יראו אותו כמי שאישר את קביעת נקודת ההצבה או כאילו קיים הליך לפי סעיף קטן (ג)(6), לפי העניין.

(ה) כל אחד מהגורמים המנויים בסעיף קטן (ג), ובכלל זה המחזיק, רשאים לפנות לוועדת ההיתרים, בבקשה מנומקת בכתב, לשינוי או לביטול נקודת הצבה; ועדת ההיתרים לא תשנה ולא תבטל נקודת הצבה שיש לגביה היתר בתוקף, אלא אם כן הודיעה על כך בכתב בצירוף נימוקיה לבעל ההיתר 30 ימים לפחות לפני קבלת ההחלטה, ונתנה לו הזדמנות לטעון את טענותיו; הוועדה תקבל החלטה בבקשה בתוך 120 ימים מיום שקיבלה את הבקשה, ותשלח את החלטתה לבעל ההיתר ולמבקש השינוי או הביטול.

סימן ג': היתרים להצבת כוורות מאוכלסות

ועדת ההיתרים תקיים הליך למתן היתרים אחת לשלוש שנים, והיא רשאית לקיים הליך נוסף בתקופה כאמור, לעניין נקודת הצבה חדשה או לעניין נקודת הצבה שהתפנתה; ועדת ההיתרים תפרסם באתר האינטרנט של המשרד הודעה על קיום ההליך שתכלול את הפרטים האלה:

הליך למתן היתרים 22.

¹⁸ ס"ח התשי"ד, עמ' 34.

¹⁹ ס"ח התשט"ו, עמ' 171.

(1) נקודות ההצבה שלגביהן יינתן היתר, ובכלל זה, לעניין כל נקודת הצבה – נקודות הציון שלה, תקופת ההצבה בה ומספר הכוורות המאוכלסות שניתן להציב בה; על פרסום כאמור לעניין שטח ביטחוני יחולו הוראות סעיף 29(ב), בשינויים המחויבים;

(2) המועד האחרון להגשת בקשה להיתר, ובלבד שהתקופה בין מועד הפרסום למועד האחרון להגשת בקשה לא תפחת מ־30 ימים;

(3) מידע נוסף בהתאם לתקנות לפי סעיף 51(ב)(2) ו־31(3), אם הותקנו;

(4) הבהרה כי מתן היתר כפוף לאישור הגורמים המנויים בסעיף 25(א), בהתאם להוראות הסעיף האמור.

23. בקשה למתן היתר (א) מבקש היתר יגיש לוועדת ההיתרים בקשה להיתר, בצירוף אישור על תשלום אגרת בקשה לפי סעיף 51(ב)(12), אם נקבעה, ויצוין בבקשה אם הוא מבקש היתר לתקופה קצרה משלוש שנים.

(ב) יושב ראש הוועדה רשאי לדרוש ממבקש היתר למסור לו מסמך או ידיעה נוספים הנדרשים לוועדה לבחינת הבקשה.

24. מתן היתר והעברתו (א) ועדת ההיתרים רשאית לתת היתר למבקש היתר, ובכלל זה להתנותו בתנאים, בהתאם להוראות לפי חוק זה; בהיתר תקבע ועדת ההיתרים, בין השאר, את מספר הדבוראי של בעל ההיתר.

(ב) הוועדה תיתן היתרים על בסיס היתרים שניתנו בשנים קודמות, בהתחשב בצורך במתן היתרים למבקשי היתר חדשים ובהקצאה שוויונית של נקודות הצבה חדשות ושל נקודות הצבה שנכללו בהיתר שבוטל או שבעל ההיתר לא ביקש היתר חדש לגביהן, ובשים לב לצורך במניעת ריכוזיות, ככל האפשר, בהחזקת היתרים.

(ג) היתר הוא אישי ואינו ניתן להעברה אלא על פי אישור בכתב של ועדת ההיתרים.

25. סייגים למתן היתר (א) ועדת ההיתרים לא תיתן היתר בנקודת הצבה הנמצאת במקרקעין כמפורט להלן, אלא בכפוף לתנאים אלה:

(1) שטח ביטחוני – אלא אם כן ניתן לכך אישור מנציג שר הביטחון בוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה; פנתה ועדת ההיתרים בכתב אל הנציג האמור והוא לא העביר את התייחסותו לפניית הוועדה בתוך 60 ימים, יראו אותו כמי שאישר את מתן ההיתר;

(2) מקרקעין המוחזקים בידי משטרת ישראל או שירות בתי הסוהר – אלא אם כן ניתן לכך אישור של השר לביטחון לאומי או מי שהוא הסמיך לעניין זה; פנתה ועדת ההיתרים בכתב אל הגורם כאמור והוא לא העביר את התייחסותו לפניית הוועדה בתוך 60 ימים, יראו אותו כמי שאישר את מתן ההיתר;

(3) מקרקעי ציבור המוחזקים בידי מחזיק – אלא אם כן מבקש ההיתר צירף אישור של המחזיק.

(ב) תוקפו של אישור כאמור בסעיף קטן (א), לעניין אותו מקבל היתר, יהיה עד להודעה אחרת מאת הגורם המאשר לוועדת ההיתרים, ולעניין גורם מאשר שהוא מחזיק – לרבות מחזיק שבא במקומו של מחזיק קודם; אין במתן הודעה כאמור כדי לפגוע בתוקפו של היתר, כל עוד ועדת ההיתרים לא קבעה אחרת.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א)(3), ועדת ההיתרים רשאית לתת היתר אף בלא אישור המחזיק, אם השתכנעה כי המחזיק נמנע ממתן האישור משיקולים שאינם ממין העניין, כי הוא מתנה את האישור בקבלת תמורה בכסף או בשווה כסף ממבקש ההיתר או כי עניינו של המחזיק אינו גובר על עניינו של מבקש ההיתר, בהתחשב, בין השאר,

במשך הזמן שבו המחזיק רשאי לעשות שימוש במקרקעין; התנגד המחזיק למתן ההיתר למבקש, לא תיתן ועדת ההיתרים היתר למבקש אלא לאחר התייעצות עם רשות מקרקעי ישראל ולאחר שנתנה למחזיק הזדמנות לטעון את טענותיו.

סירוב לתת היתר 26. (א) בלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף 24(ב), הוועדה רשאית לסרב לתת היתר בהתקיים אחד מאלה:

(1) המבקש לא הציב כוורות לפי ההיתר הקודם שניתן לו או הציב כוורות מאוכלסות במספר קטן משמעותית מהמותר לו לפי היתר כאמור;

(2) המבקש לא מילא אחר הוראות לפי חוק זה בעניין הצבת כוורות מאוכלסות או אחר תנאי היתר קודם שניתן לו, בחמש השנים שקדמו לשנה שלגביה מתבקש ההיתר;

(3) המבקש הורשע בעבירה אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה, אין הוא ראוי לדעת הוועדה לקבל היתר או שהוטל עליו קנס מינהלי בשל עבירה כאמור או שהוגש נגדו כתב אישום בשל עבירה כאמור וטרם ניתן פסק דין סופי בעניינו;

(4) למבקש חוב בשל אגרה תקופתית בעד היתר, אם נקבעה בתקנות לפי סעיף 51(ב)(12), או חוב למועצה להאבקה ודבש בשל היטל לפי חוק זה.

(ב) ועדת ההיתרים לא תסרב לתת היתר או להעבירו לאחר ולא תתנה אותו בתנאים, אלא אם כן הודיעה על כך בכתב למבקש ההיתר או לבעל ההיתר, לפי העניין, ונתנה לו הזדמנות לטעון את טענותיו.

(ג) החליטה ועדת ההיתרים לסרב לבקשה להיתר, תודיע על כך למבקש ההיתר, בהודעה מנומקת בכתב, וכן לגורם שאישורו נדרש לפי סעיף 25(א).

תוקפו של היתר 27. תוקפו של היתר יהיה לשלוש שנים, אלא אם כן מתקיים אחד מאלה:

(1) המבקש ביקש היתר לתקופה קצרה יותר;

(2) ההיתר ניתן לנקודת הצבה חדשה או לנקודת הצבה שהתפתחה, שלא בהליך למתן היתרים המתקיים אחת לשלוש שנים;

(3) הוועדה החליטה, מנימוקים שתפרט בהחלטתה, כי מוצדק לקבוע תקופת תוקף קצרה יותר להיתר.

התליה, שינוי או ביטול של היתר 28. (א) ועדת ההיתרים רשאית להתלות היתר, לשנותו או לבטלו, בהתקיים אחד מאלה:

(1) חדל להתקיים תנאי מהתנאים למתן ההיתר;

(2) בעל ההיתר הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה או תנאי מתנאי ההיתר;

(3) הוועדה ביטלה את נקודת ההצבה;

(4) הוגשה לוועדה בקשה להתליית ההיתר, לשינויו או לביטולו ממי שאישורו נדרש למתן היתר לפי סעיף 25(א), בשל נסיבות המחייבות הפסקת הצבה של כוורות מאוכלסות בידי בעל ההיתר במקרקעין מסוימים;

(5) בעל ההיתר הורשע בעבירה או שהוטל עליו קנס מינהלי, בשל הפרה של הוראה מההוראות לפי חוק זה, לפי פקודת הגנת דבורים [נוסח חדש], התשמ"ג-1983²⁰, או של הוראה הנוגעת לדבורים שניתנה לפי פקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], התשמ"ה-1985²¹, או שתלוי ועומד נגדו כתב אישום בעבירה כאמור.

²⁰ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 36, עמ' 757.

²¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 84.

(ב) הוועדה לא תתלה, תשנה או תבטל היתר אלא אם כן הודיעה על כך בכתב, בצירוף נימוקה, לבעל ההיתר, 30 ימים לפחות לפני קבלת ההחלטה, ונתנה לו הזדמנות לטעון את טענותיו.

פרסום ההיתרים 29. (א) ועדת ההיתרים תפרסם באתר האינטרנט של המשרד הודעה בדבר ההיתרים שנתנה; פרסום כאמור יכלול, בין השאר, פרטים אלה:

(1) נקודת ההצבה, תקופת ההצבה בכל נקודת ההצבה ומספר הכוורות המאוכלסות שניתן להציב בכל נקודת ההצבה על פי ההיתר;

(2) זהותם של בעלי ההיתרים לגבי כל נקודת ההצבה, לפי שם ושם משפחה בלבד, ולעניין בעל היתר שהוא תאגיד – שם התאגיד.

(ב) פרסום לפי סעיף זה לא יכלול פרטים לגבי שטח ביטחוני, ששר הביטחון או מי שהוא הסמיך לעניין זה הורה כי יש מניעה לפרסום מטעמים של ביטחון המדינה, ובלבד שיפורסם מידע כללי על האזור הגאוגרפי שבו נמצאת נקודת ההצבה.

(ג) היתר יהיה תקף אף אם לא פורסמה לגביו הודעה לפי הוראות סעיף זה, ובלבד שניתן כדין; ועדת ההיתרים תפרסם הודעה בדבר מתן היתר מייד עם היוודע לה אי-פרסומו.

סימן ד': ועדת ערר

ועדת ערר 30. (א) הרואה את עצמו נפגע מהחלטה של ועדת ההיתרים, רשאי לערור עליה לפני ועדת ערר, בתוך 30 ימים מהיום שנמסרה לו ההחלטה.

(ב) ועדת הערר תהיה בת שלושה חברים, והם:

(1) מי שכשיר להיות שופט בית משפט שלום, שימנה שר המשפטים, והוא יהיה היושב ראש;

(2) שני חברים שימנה השר, האחד מקרב עובדי משרדו והשני מתוך רשימה שהגיש לו המועצה להאבקה ודבש, אחד מהם לפחות בעל ידע מקצועי בתחום גידול דבורים, ובלבד שלא ימונה עובד המועצה או חבר ועדת ההיתרים.

(ג) על ועדת הערר יחולו הוראות לפי חוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992.²²

(ד) הודעה על הרכב ועדת הערר ופרטי ההתקשרות עימה תפורסם באתר האינטרנט של המשרד.

(ה) החלטה סופית של ועדת הערר בערר לפי סעיף קטן (א) ניתנת לערעור לפני בית משפט לעניינים מינהליים.

פרק ה': המועצה להאבקה ודבש

תפקידי המועצה 31. (א) המועצה להאבקה ודבש תפעל לביצוע כל אלה:

(1) קידום הרמה המקצועית של הדבוראים, ובכלל זה פיתוח וייעול פעילות האבקה, באמצעות ביצוע מחקרים, הדרכה מקצועית ופרסומים מקצועיים;

(2) שיפור שיטות הטיפול בכוורות ובאופן אחסון דבש וקידום ההתייעלות בענף הדבש;

(3) אספקה מרוכזת של אמצעי ייצור וביטוח בענף הדבש;

(4) מתן השירותים הנדרשים לוועדת ההיתרים לשם פעילותה בהתאם להוראות סעיף 12(ב).

(ב) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע ממטרות המועצה בהתאם למסמכי היסוד שלה.

²² ס"ח התשנ"ב, עמ' 90.

32. מינוי נושאי משרה (א) מינויים של אלה ייעשה לאחר התייעצות עם הוועדה לבדיקת מינויים כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975²³ (בסעיף זה – חוק החברות הממשלתיות), בהרכבה לפי סעיף 60 לחוק האמור, ויחולו לעניין זה הוראות סעיפים 16א, 17, 17א, 18 עד 18ג, 24(ג) ו-37(ג) לחוק החברות הממשלתיות, לפי העניין.

(1) נציגי המדינה במועצת המנהלים;

(2) יושב ראש מועצת המנהלים;

(3) המנהל הכללי.

(ב) החליטה הוועדה לבדיקת מינויים שלא להמליץ על מועמד למשרה מהמשרות האמורות בסעיף קטן (א) שהתקיים בו האמור בסעיף 18ג(א) לחוק החברות הממשלתיות, לא ימונה המועמד למשרה כאמור.

33. סייגים לכהונה של חבר במועצת המנהלים של המועצה

אלה אינם כשירים לכהן כחברי מועצת המנהלים של המועצה להאבקה ודבש שלא מטעם המדינה:

(1) שה, סגן שר וחבר כנסת;

(2) מי שענייניו האישיים או עיסוקיו האחרים, למעט עניינים הנובעים מתפקידו בגוף שמינה אותו ולמעט עיסוקיו במגזר שאליו הוא משתייך, עלולים לגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים תדיר בין תפקידו כחבר במועצת המנהלים ובין ענייניו האישיים או עיסוקיו האחרים כאמור.

34. פקיעת כהונה של חבר במועצת המנהלים של המועצה

חבר מועצת המנהלים של המועצה להאבקה ודבש יחדל לכהן אם התקיימה בו אחת הנסיבות הפוסלות אדם מכהונה במועצת המנהלים, או בהתאם להוראות תקנון המועצה להאבקה ודבש.

35. ניגוד עניינים של חבר האסיפה הכללית או חבר מועצת המנהלים

על אף האמור בסעיף 254(א)(1) לחוק החברות, חבר באסיפה הכללית או במועצת המנהלים של המועצה להאבקה ודבש רשאי להביא בחשבון גם את ענייניו של הגוף או הציבור שהוא נציגו, ככל שהם קשורים לתפקידו המועצה, ולא יראו אותו כנמצא במצב של ניגוד עניינים בשל כך בלבד.

36. עובדי המועצה

(א) קבלת עובדים למועצה להאבקה ודבש תיעשה בהליך פומבי, שוויוני ותחרותי.

(ב) על עובד המועצה הממלא תפקיד לפי חוק זה יחולו הוראות סעיף 19 וכן הוראות חוקים אלה:

(1) חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963²⁴, בשינויים המחויבים, והסמכויות הנתונות לשר ולמנהל כללי לפי סעיף 31 לחוק האמור, יהיו נתונות לשר ולמנהל הכללי של המשרד, בהתאמה;

(2) חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959.

37. תחולת חוקים וכללים לעניין המועצה

על המועצה להאבקה ודבש, נושאי משרה בה ועובדיה יחולו הוראות החוקים המפורטים להלן, לפי העניין, כאילו הייתה חברה ממשלתית, וכן הכללים המחייבים אדם הממלא תפקיד ציבורי על פי דין:

(1) חוק שיווי זכויות האישה, התשי"א-1951²⁵;

(2) חוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב]²⁶;

(3) חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992, למעט סעיף 3א שבו ותקנות שהותקנו לפיו;

²³ ס"ח התשל"ה, עמ' 132.

²⁴ ס"ח התשכ"ג, עמ' 50.

²⁵ ס"ח התשי"א, עמ' 248.

²⁶ ס"ח התשי"ח, עמ' 92.

(4) חוק הגנה על עובדים (חשיפת עבירות ופגיעה בטוהר המידות או במינהל התקין), התשנ"ז-1997;²⁷

(5) חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ס-1979;

(6) חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998.

38. תוכנית שנתית המועצה להאבקה ודבש תגיש לאישור השר תוכנית עבודה שנתית, הכוללת פירוט תקציבי לביצועה, ותפעל בהתאם לתוכנית המאושרת.

39. היטלים (א) השר, לאחר התייעצות עם המועצה להאבקה ודבש, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכלכלה, יקבע היטלים שעל דבוראים לשלם למועצה להאבקה ודבש, את המועדים לתשלומם ודרכי התשלום; היטל כאמור יכול שייקבע לפי מספר נקודות ההצבה ומספר הכוורות המאוכלסות שנקבעו בהיתרים או אמת מידה אחרת שיקבע השר, ורשאי הוא לקבוע היטל בשיעור מופחת, בתנאים שיקבע.

(ב) עד לקביעת היטלים לפי סעיף קטן (א), ישלם בעל היתר למועצה להאבקה ודבש היטל שנתי בסך של 30 שקלים חדשים בעד כל כוורת שלגביה ניתן לו היתר, ולא יותר ממספר הכוורות המרבי שהוא רשאי להציב במהלך השנה; המועצה תשלח לבעלי היתר דרישת תשלום, לא יאוחר מ־1 בדצמבר בשנה שקודמת לשנה שלגביה מוטל ההיטל; בעל היתר ישלם את ההיטל עד סוף חודש מרץ בשנה שלגביה מוטל ההיטל.

40. הוראות לעניין תקציב המועצה השר, לאחר התייעצות עם המועצה להאבקה ודבש, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכלכלה, רשאי לקבוע הוראות לעניין הכנת התקציב השנתי של המועצה ואישורו, הגבלת הוצאות התקורה בתקציב המועצה וניהול מערכת הכספים של המועצה וביקורת עליה, ובכלל זה הוראות לעניין הגשת תקציבים ותחזיות כספיות ולעניין פרסום מאזנים שנתיים.

41. חובות דיווח (א) המועצה להאבקה ודבש תמסור לשר, או לעובד המשרד שהוא הסמיך לעניין זה, דיווח שנתי על פעילותה בהתאם לתפקידיה לפי חוק זה, ובכלל זה פירוט ההוצאות שהוציאה לשם פעילותה כאמור, וכן, לפי דרישת השר או עובד המשרד כאמור, כל מידע אחר הנוגע לתפקידיה לפי חוק זה.

(ב) דיווח שנתי כאמור בסעיף קטן (א) יימסר בכל שנה עד 1 ביולי, לגבי השנה הקלנדרית שקדמה למועד הדיווח.

(ג) השר רשאי להתקין תקנות לעניין דרך העברת המידע לפי סעיף קטן (א) ולעניין הגבלות על מסירת מידע לציבור בשל הגנה על סודות מסחריים הנובעים מאותו מידע.

42. שינוי מסמכי היסוד (א) נוסף על האמור בסעיף 345ה(ג) לחוק החברות, מסמכי היסוד לא יישנו אלא באישור השר, ולעניין שינוי מטרות המועצה להאבקה ודבש במסמכי היסוד – גם באישור ועדת הכלכלה.

(ב) אין בכוחם של מסמכי היסוד לגרוע מהוראות לפי חוק זה.

43. פירוק המועצה (א) החלטה על פירוק מרצון של המועצה להאבקה ודבש לפי סעיף 345 לחוק החברות לא תתקבל אלא באישור השר.

(ב) לא תוגש בקשה לפירוק המועצה להאבקה ודבש בידי בית משפט לפי הוראות סעיף 345 לחוק החברות בידי המועצה או חבר באסיפה הכללית של המועצה אלא בהסכמת המדינה שתיתן בהחלטת הממשלה; על הגשת בקשה לפירוק המועצה ועל הגשת כל בקשה אחרת במסגרת הליך הפירוק, ימסור המבקש הודעה גם ליועץ המשפטי לממשלה.

²⁷ ס"ח התשנ"ז, עמ' 66.

(ג) הוגשה לבית המשפט בקשה לפירוק המועצה להאבקה ודבש, לא יורה בית המשפט על הפירוק אלא לאחר שנוכח כי בנסיבות העניין לא ניתן להביא לפעילות תקינה של המועצה או למימוש מטרותיה.

(ד) החליט בית המשפט על פירוק המועצה להאבקה ודבש, רשאית הממשלה להודיע לבית המשפט כי חברה אחרת שהיא חברה לתועלת הציבור תמלא את תפקידי המועצה להאבקה ודבש לפי חוק זה ממועד פירוקה של המועצה; הודיעה הממשלה כאמור, יוקנו לאותה חברה, החל ממועד הפירוק, סמכויות המועצה, ויחולו עליה הוראות חוק זה החלות לגבי המועצה, בשינויים המחויבים; הודעה על העברת סמכויות המועצה לחברה אחרת כאמור, ומועד העברתן, תפורסם ברשומות.

44. דין נכסים בפירוק
לאחר שנפרעו חובות המועצה להאבקה ודבש לנושיה במלואם, יעברו נכסי המועצה העומדים לחלוקה בפירוק למי שיוורה בית המשפט, לאחר שקיבל את המלצת השר לעניין זה, כדי שישמשו לטובת ענף הדבש; ואולם הודיעה הממשלה כאמור בסעיף 43(ד), יעברו נכסי המועצה, על פי הוראות בית המשפט, לחברה כאמור באותו סעיף.

פרק ו': עונשין וסמכויות פיקוח ואכיפה

45. עונשין
(א) מי שעשה אחד מאלה, דינו – מאסר שישה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה בידי תאגיד – כפל הקנס כאמור:

(1) הציב כוורת מאוכלסת במקרקעי ציבור בלא היתר מאת ועדת ההיתרים או בניגוד לתנאיו, בניגוד להוראות סעיף 3;

(2) הזין דבורים בניגוד להוראות סעיף 10;

(3) הוסיף חומר לדבש לפני רדייתו או במהלכה, בניגוד להוראות סעיף 11.

(ב) מי שעשה אחד מאלה, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה בידי תאגיד – כפל הקנס כאמור:

(1) דבוראי שלא דיווח לוועדת ההיתרים, בניגוד להוראות סעיף 4(ג);

(2) בעל היתר שהציב כוורת מאוכלסת שאינה מסומנת בהתאם להוראות לפי סעיף 9.

(ג) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת ביצוע עבירות לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב) בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר חובה זו, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין.

(ד) נעברה עבירה לפי סעיפים קטנים (א) או (ב) בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר את חובתו לפי סעיף קטן (ג), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

(ה) בסעיף זה, "נושא משרה בתאגיד" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף למעט שותף מוגבל, או בעל תפקיד אחר בתאגיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו נעברה העבירה.

46. הסמכת מפקחים
(א) השר יסמיק מקרב עובדי משרדו, מפקחים, שיהיו נתונים להם הסמכויות לפי פרק זה, כולן או חלקן, לשם ביצוע הוראות לפי חוק זה.

(ב) למפקח כאמור בסעיף קטן (א), יוסמך מי שמתקיימים בו כל אלה:

(1) משטרת ישראל הודיעה, לא יאוחר משלושה חודשים מיום קבלת פרטי העובד, כי היא אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי פרק זה, כפי שהורה השר, בהסכמת השר לביטחון לאומי;
(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים כפי שהורה השר, לאחר התייעצות עם השר לביטחון לאומי.

(ג) הודעה על הסמכת מפקח לפי סעיף זה תפורסם ברשומות.

47. לשם פיקוח על ביצוע הוראות לפי חוק זה, רשאי מפקח, לאחר שהודעה לפי סעיף 50 –

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח את ביצוען של הוראות חוק זה או להקל את ביצוען; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה–1995²⁸ (להלן – חוק המחשבים);

(3) לערוך בדיקות או מדידות וליטול דגימות של חומרים, וכן למסור את המדידות או הדגימות לבדיקת מעבדה, לשמור אותן או לנהוג בהן בדרך אחרת;

(4) להיכנס למקום שיש לו יסוד סביר להניח שנמצאים בו כוורות מאוכלסות, דבורים, כוורות או ציוד לטיפול בכוורות או בדבורים, ובכלל זה ציוד לרדיית דבש, לרבות לכלי רכב כשהוא נייח, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט.

48. התעורר חשד לביצוע עבירה לפי חוק זה, רשאי מפקח –

(1) לחקור כל אדם הקשור לעבירה כאמור או שעשויות להיות לו ידיעות הנוגעות לעבירה כאמור; על חקירה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)²⁹, בשינויים המחויבים;

(2) לתפוס כוורות, ובכלל זה כוורות מאוכלסות, דבש, מסמכים וחפצים הקשורים לעבירה כאמור; על תפיסה לפי פסקה זו יחולו הוראות הפרק הרביעי לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט–1969³⁰ (להלן – פקודת מעצר וחיפוש). בשינויים המחויבים, והוראות לפי סעיף 51(ב)(7) לחוק זה;

(3) לבקש מבית משפט צו חיפוש לפי סעיף 23 לפקודת מעצר וחיפוש ולבצעו; על חיפוש לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 24(א)(1), 26 עד 28 ו-45 לפקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המחויבים.

49. (א) לעניין כניסה של מפקח לשטח ביטחוני, יחולו הוראות סעיף 7(ג).

(ב) לא יפעיל מפקח את סמכויותיו בשטח ביטחוני, אלא אם כן נקבעה לו התאמה ביטחונית מתאימה לכך, ובהתאם לכללי אבטחת המידע החלים באותו שטח ביטחוני, והכול כפי שייקבע באישור לפי סעיף 21(ג)(4).

50. מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי פרק זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:

(1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו ולובש מדי מפקח, בצבע ובצורה שהורה המנהל הכללי של המשרד לעניין זה, ובלבד שהמדים כאמור אינם נחזים להיות מדי משטרה;

²⁸ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

²⁹ חוקי א"י, כרך א', עמ' 439.

³⁰ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

(2) יש בידו תעודת מפקח החתומה בידי השר, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג על פי דרישה.

פרק ז': הוראות שונות

ביצוע ותקנות

51.

(א) השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.

(ב) השר רשאי לקבוע הוראות בעניינים אלה, ולעניין הוראות בעניינים כמפורט בפסקאות (3), (4), (12) ו-(13) – באישור ועדת הכלכלה:

(1) תנאים והוראות לעניין קביעת נקודות הצבה, הדרכים לשינוי נקודת הצבה או התנאים בנוגע אליה, והדרכים לבטלה; תקנות כאמור יותקנו לאחר התייעצות עם השר להגנת הסביבה; לא נמסרה עמדת השר להגנת הסביבה בתוך 60 ימים מיום פניית השר אליו בעניין, יראו, בתום אותה תקופה, כאילו קוימה עימו חובת ההתייעצות כאמור;

(2) תנאים והוראות לעניין אופן הגשת בקשות לקבלת היתרים, לרבות המידע שעל מבקש ההיתר למסור במסגרת הבקשה;

(3) הגבלות על מספר הכוורות המרבי או המזערי שניתן לתת לגביהן היתר למבקשי היתרים חדשים ולבעלי היתרים קיימים, ומנגנונים להעברת היתרים בין דבוראים ולקביעת התמורה שתשולם בעד ההעברה;

(4) תנאים והוראות להצבת כוורות מאוכלסות במקרקעין שאינם מקרקעי ציבור, ורשאי הוא לקבוע הוראות מיוחדות לעניין הצבת כוורות מאוכלסות במקרקעין שהם חצרות בתי מגורים, לשם –

(א) מניעת הפרעה משמעותית לציבור או השפעות סביבתיות שליליות משמעותיות באזור ההצבה או באזורים הסמוכים לו;

(ב) מניעת ביקוש יתר לצוף באזור ההצבה או באזורים סמוכים לו, בשים לב למספר הכוורות המאוכלסות המוצבות באותם אזורים ולמאפייני הצמחייה בהם, לרבות צמחי בר וגידולים חקלאיים;

(5) סימון כוורות מאוכלסות;

(6) תנאים והוראות לעניין טיפול בכוורות, רדיית דבש, טיפול בדבורים והזנתן, ולעניין התקנת אמצעים ומיתקנים בכוורות מאוכלסות לשם בקרה על אופן הזנת הדבורים;

(7) החזקת כוורות מאוכלסות שנתפסו לפי סעיף 48(2), טיפול בהן וביצוע כל פעולה אחרת לגביהן עד לקבלת הוראות בית המשפט לפי הוראות הפרק הרביעי לפקודת מעצר וחיפוש, ובכלל זה נשיאה בהוצאות בשל ביצוע פעולות אלה, בנסיבות המתאימות, לרבות באמצעות קבלת הכנסות ממכירת דבש שהופק מהכוורות לכיסוי הוצאות אלה;

(8) מיפוי נקודות הצבה של כוורות מאוכלסות, וריכוז הנתונים הכלולים בהיתרים וכן מידע נוסף בקשר למקרקעין שניתן להציב בהם כוורות מאוכלסות;

(9) חובות דיווח לוועדת ההיתרים ולמשרד בכל עניין הקשור לקיום ההוראות לפי חוק זה;

(10) חובות תיעוד ושמירת מסמכים ודרכי מסירת הודעות בכל אחד מהנושאים המפורטים בפסקאות (1) עד (9);

(11) המניין החוקי בישיבות ועדת ההיתרים, דרכי עבודתה וסדרי דיוניה, ובכלל זה לענין קבלת אישורים והתייחסויות לפי סעיפים 21 ו-25(א) והאופן שבו מי שעלול להיפגע מהחלטתה רשאי לטעון את טענותיו לפניה;

(12) (א) קביעת אגרות בעד שירות שהמשרד נותן לפי חוק זה, ובכלל זה אגרה בעד הגשת בקשה לקבלת אישור או היתר לפי חוק זה ואגרה תקופתית בעד היתר, ובלבד שלא ייווצר כפל בין הרכיבים שכלולים בהיטל כאמור בסעיף 39 ובין הרכיבים שכלולים באגרה, ורשאי השר לקבוע אגרות מופחתות למקבלי היתרים חדשים.

(ב) אגרה לפי פסקה זו יכול שתיקבע לפי מספר נקודות ההצבה ומספר הכוורות המאוכלסות שנקבעו בהיתר.

(ג) על גביית אגרה שנקבעה לפי פסקה זו יחולו הוראות חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995³¹;

(13) תנאים לענין הכרה בארגון הפועל לקידום עניינם של הדבוראים כארגון יציג.

(ג) (1) השר, לאחר התייעצות עם השר להגנת הסביבה, רשאי לשנות, בצו, את התוספת הראשונה; לא נמסרה עמדת השר להגנת הסביבה בתוך 60 ימים מיום פניית השר אליו בענין, יראו, בתום אותה תקופה, כאילו קוימה עימו חובת ההתייעצות לפי פסקה זו.

(2) השר רשאי לשנות, בצו, את התוספת השנייה ואת התוספת השלישית.

52. שמירת דינים אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מהוראות לפי חוק הגנה על בריאות הציבור (מוזן), התשע"ו-2015³², פקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], התשמ"ה-1985, פקודת הגנת דבורים [נוסח חדש], התשמ"ג-1985, חוק התכנון והבנייה וחוק גנים לאומיים.

53. תיקון חוק העבירות המינהליות – המינהליות – מס' 32 בחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985³³, בתוספת הראשונה, בטור א', בסופו יבוא: "חוק להסדרה של הצבת כוורות, האבקה וייצור דבש, התשפ"ה-2025³⁴."

54. תיקון חוק בתי דין מינהליים – בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992³⁵, בתוספת הראשונה, בסופה יבוא: "33. ועדת ערר לפי סעיף 30 לחוק להסדרה של הצבת כוורות, האבקה וייצור דבש, התשפ"ה-2025³⁶."

55. תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים – משפט לעניינים מינהליים – מס' 149 בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000³⁷, בתוספת השנייה, בסופה יבוא: "30. ערעור לפי סעיף 30(ה) לחוק להסדרה של הצבת כוורות, האבקה וייצור דבש, התשפ"ה-2025³⁸."

56. תחילה ותקנות ראשונות (א) תחילתו של חוק זה שנה מיום פרסומו (להלן – יום התחילה), אולם השר, באישור ועדת הכלכלה, רשאי, בצו, לדחות את יום התחילה בתקופות נוספות שלא יעלו במצטבר על שנה.

(ב) תקנות ראשונות לפי סעיף 39 יובאו לאישור ועדת הכלכלה בתוך שנתיים מיום התחילה.

³¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 170.

³² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 36, עמ' 750; ס"ח התשע"ו, עמ' 90.

³³ ס"ח התשמ"ו, עמ' 31; התשפ"ד, עמ' 1321.

³⁴ ס"ח התשפ"ה, עמ' 316.

³⁵ ס"ח התשנ"ב, עמ' 90; התשפ"ד, עמ' 1347.

³⁶ ס"ח התשפ"ה, עמ' 316.

³⁷ ס"ח התש"ס, עמ' 190; התשפ"ה, עמ' 198.

³⁸ ס"ח התשפ"ה, עמ' 316.

(א) היתרים שניתנו לפני יום התחילה לפי תקנות להשבחת ייצור חקלאי (בעלי חיים) (דבורים), התשכ"ח-1968³⁹ (בסעיף זה – תקנות הדבורים), ועמדו בתוקפם ערב יום התחילה, יעמדו בתוקפם עד מתן היתרים בהליך ראשון למתן היתרים לפי חוק זה, ויראו את מי שניתן לו היתר לפי תקנות הדבורים כמי שניתן לו היתר לפי חוק זה.

(ב) בתקופה של חמש שנים מיום התחילה, רשאית ועדת ההיתרים לתת היתר להצבת כוורות מאוכלסות בנקודת הצבה שנמצאת במקרקעי ציבור כאמור בסעיף 25(א), אף בלא אישור של הגורם המאשר לפי אותו סעיף, אם למבקש ההיתר ניתן היתר להצבת כוורות מאוכלסות במקרקעין האמורים בשלוש השנים שקדמו ליום התחילה.

(ג) החל מיום פרסומו של חוק זה, תמסור המועצה להאבקה ודבש למשרד, בהתאם לדרישתו, כל מידע או מסמך הדרוש לו לשם העברה של הסמכויות הנתונות למועצה לפי תקנות הדבורים וצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור דבש ומכירתו), התשל"ז-1977⁴⁰, למשרד; לעניין זה, "מסמך" – לרבות חומר מחשב ופלט כהגדרתם בחוק המחשבים.

(ד) יראו נקודת הצבה שניתן לגביה היתר לפי תקנות הדבורים שעמד בתוקפו ערב יום התחילה, כנקודת הצבה שנקבעה לפי סעיף 21; עד יום התחילה תפרסם ועדת ההיתרים, באתר האינטרנט של המשרד, הודעה בדבר נקודות ההצבה האמורות.

(ה) עד יום התחילה יאשר השר, בצו, את המטרות של המועצה להאבקה ודבש, ובלבד שהן עולות בקנה אחד עם תפקידי המועצה לפי סעיף 31; מטרה שלא תאושר כאמור – בטלה.

תוספת ראשונה

(סעיף 2, ההגדרה "דבורה")

מיני דבורים

1. דבורת הדבש המערבית (*Apis mellifera*).

תוספת שנייה

(סעיף 2, ההגדרה "צמח תרבות" וסעיף 4)

תנאים למתן שירותי האבקה

טור א' סוגי צמח תרבות	טור ב' חודשי הצבה מותרים	טור ג' מספר כוורות מרבי לדונם גידול
מטעים		
שקד	פברואר ומרץ	0.50
גודגדן	פברואר ומרץ	0.50
דובדבן	פברואר ומרץ	0.50
תפוח עץ	אפריל	0.50
אגס	מרץ ואפריל	0.25
שזיף	פברואר ומרץ	0.25
משמש	פברואר ומרץ	0.25

³⁹ ק"ת התשכ"ח, עמ' 1527.

⁴⁰ ק"ת התשל"ז, עמ' 2236.

טור א' סוגי צמח תרבות	טור ב' חודשי הצבה מותרים	טור ג' מספר כוורות מרבי לדונם גידול
ליצי'	אפריל	0.25
אבוקדו	פברואר עד מאי	0.50
שסק	אוקטובר עד דצמבר	0.25
קיווי	אפריל ומאי	1
אוכמניות	מרץ עד אוגוסט	1
ירקות וגידולי מקשה		
מלון	מרץ עד ספטמבר	0.33
אבטיח ללא גרעינים	מרץ עד יולי	0.33
תות שדה	אוקטובר עד יוני	0.50
מלפפון לתעשייה	אפריל עד יוני	0.33
קישוא	ינואר עד דצמבר	0.33
דלעת	מרץ עד אוקטובר	0.33
גידול לזרעים		
תלתן	מרץ ואפריל	0.20
אספסת	יולי עד ספטמבר	0.33
בצל	מאי ויוני	0.50
כותנה	יוני עד אוגוסט	1.00
גידולי שדה		
חמניות	מאי עד יולי	0.20
אבטיח מללי לפיצוח	מאי ויוני	0.10

תוספת שלישית

(סעיף 10(ב)(2))

תנאים להזנת דבורים בתקופת אגירת הדבש

- (1) לעניין כוורת בעלת 10 חלות דונג בנויות שגובהה הוא בין 16 ל-26 ס"מ – אם משקלה של קומת החלות הנוספת אינו עולה על 15 ק"ג;
- (2) לעניין כוורת בעלת 10 חצאי חלות דונג בנויות שגובהה אינו עולה על 15 ס"מ, או שהיא עשויה מקלקר – אם משקלה של קומת החלות הנוספת אינו עולה על 13 ק"ג.

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

אבי דיכטר
שר החקלאות וביטחון המזון

יצחק הרצוג
נשיא המדינה

אמיר אוחנה
יושב ראש הכנסת